

УДК 332.142.2:334.752 (477)

О.В. ТОФАНЮК

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ТА БЮДЖЕТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

У статті розглядаються організаційні та економічні заходи створення сприятливих умов для пріоритетного розвитку розвинених регіонів і виділення необхідних обсягів трансфертів дотаційним регіонам. Для цього пропонується вирішення основних загальнодержавних завдань, реалізація яких здійснюється в регіонах: розвиток інноваційного сектора, розвиток транспортної інфраструктури, реформа житлово-комунального господарства. Запропоновано застосовувати механізми державно-приватного партнерства як інструмент пошуку резервів фінансових ресурсів для забезпечення соціально-економічного розвитку на регіональному рівні. Розглянуто можливість реалізації проектів державно-приватного партнерства на основі проведення державних конкурсних торгів.

Ключові слова: *інноваційний розвиток, резерви фінансових ресурсів, державно-приватне партнерство, конкурсні торги.*

Вступ. Одним із пріоритетних завдань державної регіональної політики України є зменшення нерівності соціально-економічного розвитку. Значна диференціація у рівнях розвитку регіонів та умовах життя населення може бути подолана за допомогою ефективного організаційно-економічного та бюджетного регулювання регіонального розвитку на основі застосування механізмів державно-приватного партнерства. Інвестиційне партнерство держави та бізнесу сприяє підвищенню ефективності реалізації галузевого та інфраструктурного розвитку регіонів.

Науковими дослідженнями з питань регулювання соціально-економічного розвитку регіонів та проблем застосування механізмів дер-

жавно-приватного партнерства в Україні займалися відомі науковці. А.П. Голиков [1] у свої дослідженнях визначав сутність регіональної політики, її види, концепцію та стратегію її здійснення. З.В. Герасимчук [2] запропонувала систему інструментів організаційно-економічного механізму реалізації стратегії, що спрямована на активізацію економічного стимулювання. П.Т. Бубенко [3] приділяв увагу теорії управління інноваційною діяльністю на національному і регіональному рівнях. Ю.С. Вдовенко [4] досліджував теоретичні основи державно-приватного партнерства та аналізував світовий та вітчизняний досвід концесійної діяльності. І.М. Сараєва [5] розглядала основні моделі і механізми взаємодії держави та бізнесу в Україні та запропонувала напрями вирішення проблем, що виникають у процесі таких взаємодій.

I. Постановка завдання. Метою роботи є розробка практичних рекомендацій щодо оптимізації бюджетного регулювання регіонального розвитку на основі застосування механізмів державно-приватного партнерства

II. Результати. Варто констатувати, що сучасна регіональна політика більш орієнтована на підтримку регіонів ніж на їх розвиток. Про це свідчить постійне збільшення дотаційних регіонів, зростання питомої ваги дотацій і субвенцій у сукупних доходах бюджетів регіональних громад [6, с. 32].

Пошук рішення регіональних проблем, як правило, ведеться не за рахунок мобілізації наявних внутрішніх резервів і раціонального використання конкурентних переваг, а винятково за рахунок «вибивання» додаткових коштів з державного бюджету. Крім того, надані центром фінансові ресурси в більшості випадків використовувалися в проблемних регіонах недостатньо цілеспрямовано й ефективно. Зберігається зацікавленість донорських територій у стабільності державної допомоги, що не спонукує їх підвищувати ефективність використання отриманих коштів.

На погляд З.В. Герасимчук та інших [7, с. 137], через стихійний розвиток фінансового забезпечення населення соціальними послугами, є необхідним узагальнення й оптимізація джерел, які послаблюють навантаження на бюджет і слугують адекватному забезпеченню функціонування об'єктів со-

ціальної сфери, що сприятиме підвищенню якості життя населення, його освіченості тощо.

У складі місцевих бюджетів формуються бюджети розвитку, які є з одного боку джерелом капітальних вкладень, інвестиційної і інноваційної діяльності в регіоні, з іншого – засобом впливу на ділову активність в регіоні. Бюджетним кодексом визначено перелік находжень для наповнення бюджетів розвитку, що не забезпечують достатню кількість коштів. В деяких місцевих бюджетах зовсім не складаються бюджети розвитку, що викликає ще більшу залежність територій від допомоги з центру. Тому, процес подолання депресивності просторового розвитку вимагає вирішення цього питання.

При впровадженні програм інноваційного розвитку у високорозвиненому регіоні, для фінансування яких необхідні значні фінансові ресурси, наслідком вилучення надлишків коштів з місцевих бюджетів такого регіону буде гальмування розвитку інноваційного сектора у регіоні. Бюджетна політика, у свою чергу, відіграє важливу роль у вирішенні таких питань [6, с. 32].

Отже, в сфері сучасного регіонального розвитку складається ситуація недофінансування капітальних видатків. Тому пропонуємо розробити підходи до створення умов для пошуку резервів фінансових ресурсів за допомогою застосування організаційно-економічного та бюджетного регулювання розвитку регіонів із застосуванням механізмів державно-приватного партнерства.

Для реалізації організаційно-економічного та бюджетного регулювання розвитку регіонів пропонуємо використовувати такі інструменти: концесія, оренда державного майна, лізинг, угоди про спільну діяльність та розподіл продукції, пільгові кредити, регульовані тарифи, пільгове оподаткування, формування інвестиційних фондів, цільові трансферти, бюджетні програми стимулювання розвитку, кредитно-гарантійні механізми, важелі підтримки та розвитку підприємництва. Запропонований нами підхід до організаційно-економічного та бюджетного регулювання регіонального розвитку із застосуванням механізмів державно-приватного партнерства схематично представлено на рис. 1.

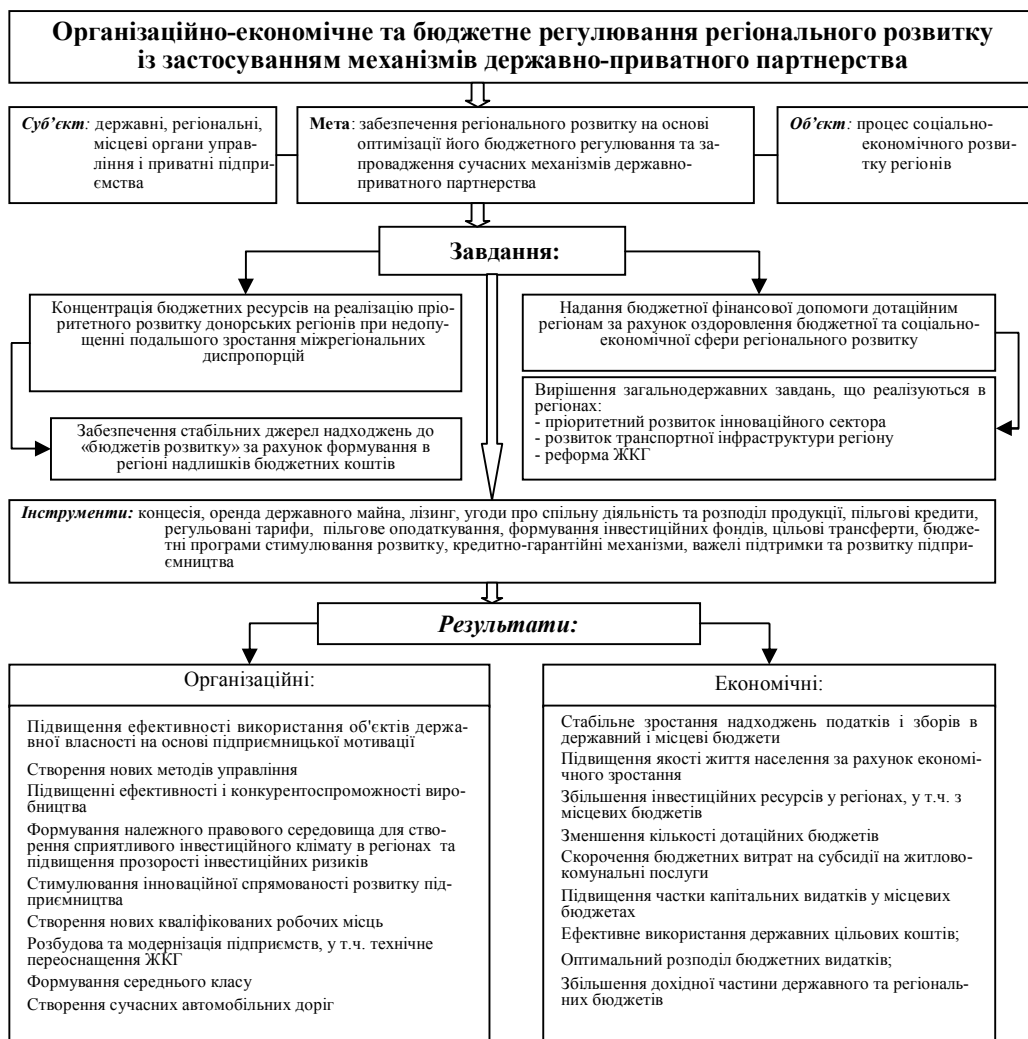

Рис. 1. Схема організаційно-економічного та бюджетного регулювання регіонального розвитку із застосуванням механізмів державно-приватного партнерства

Одним із можливих шляхів забезпечення економічного розвитку в регіоні, на нашу думку, є оптимізація бюджетного регулювання регіонального розвитку, що має такі завдання: концентрація бюджетних ресурсів на реалізацію пріоритетного розвитку донорських регіонів при недопущенні подальшого зростання міжрегіональних диспропорцій та надання бюджетної фінансової допомоги дотаційним регіонам за рахунок оздоровлення бюджетної та соціально-економічної сфери регіонального розвитку.

Для цього є необхідним вирішення основних загальнодержавних завдань, реалізація яких здійснюється в регіонах. До них відносяться: пріоритетний розвиток інноваційного сектора у регіоні, розвиток транспортної інфраструктури регіону (будівництво сучасних автомагістралей), реформа житлово-комунального господарства. Ці проблеми є актуальними і вимагають невідкладного вирішення, що надасть змогу формування додаткових резервів фінансових ресурсів в регіонах. Розглянемо детальніше зазначені напрями оптимізації соціально-економічних відносин в державі і її регіонах.

Розвиток інноваційного сектора, в контексті соціально-економічного розвитку регіонів, є одним з найважливіших завдань державної регіональної політики. Інноваційний потенціал регіону визначається сукупністю підприємств, що розробляють інновації. До них в основному відносяться науково-дослідницькі інститути, конструкторські бюро, венчурні малі підприємства, які нерівномірно розташовані по регіонах країни [6, с. 33]. А.П. Павлюк [8, с. 518] відмічає, що регіональні наукові центри Національної Академії Наук України загалом розміщені у шести обласних центрах – Києві, Харкові, Дніпропетровську, Донецьку, Львові та Одесі, де відповідно зосереджений основний потенціал науково-дослідних установ і наукових кадрів. Таким чином, регіони мають різний інноваційний потенціал, що потребує залучення додаткового капіталу.

Сучасні показники державного і місцевих бюджетів по доходах і витратах свідчать, що в сучасних умовах держава і його регіони не мають реальних фінансових можливостей для підтримки інноваційного розвитку країни [6, с. 33].

Відсутність належної транспортної інфраструктури, якої потребують суб'єкти ринку для розвитку виробництва та торгівлі, і яка б активізувала вкладення інвестицій, на думку З.В. Герасимчук, І.М. Ваховича та І.М. Каменської [9, с. 135], зумовлює зростання транспортних видатків, і тим самим завдає значної шкоди галузям, що орієнтовані на експорт. Нерозвинута інфраструктура, з одного боку, є недоліком для західних інвесторів, з другого — виступає привабливим об'єктом для вкладання капіталу.

Отже, ремонт і будівництво сучасних автомагістралей, стан яких у будь-якому регіоні потребує значного фінансування, також є потужним

тягарем у видатковій частині держбюджету [6, с. 33]. Для належного вирішення даного завдання також потрібно залучення додаткового капіталу. Для пришвидшення періоду окупності інвестицій, на наш погляд, необхідне будівництво платних автомагістралей, частина доходів від яких має надходити додержавного і місцевих бюджетів у вигляді додаткових зборів за пересування автотранспорту по території відповідного регіону.

Недоліки міжбюджетних взаємовідносин між державою і регіонами, вважає Н.Є. Кульчицька [10, с. 65], є перешкодою для росту темпів реформування житлово-комунального господарства. Негативно впливають на здійснення реформи житлово-комунальної сфери значні пільги на оплату житлово-комунальних послуг, дотаційність місцевих бюджетів, незбалансованість міжбюджетних взаємовідносин. Тому удосконалення системи міжбюджетних відносин, націлене на встановлення фіскальної самостійності місцевих органів влади, на її думку, створить умови для стимулювання реформи житлово-комунального господарства.

Весь тягар фінансового забезпечення підприємств житлово-комунального господарства лягає на регіони (дана стаття видатків займає близько 11,0% в складі місцевих бюджетів), при цьому податок на прибуток підприємств комунальної власності в повному обсязі надходить у розпорядження місцевих органів влади.

Вважаємо, що наслідком інноваційного розвитку регіонів має стати: створення нових робочих місць, підвищення рівня життя населення, розбудова та модернізація підприємств, підвищення надходжень податків і зборів в державний і місцеві бюджети, зменшення кількості дотаційних бюджетів, що сприятиме налагодженню оптимальних міжбюджетних відносин і відповідно соціально-економічному розвитку регіонів.

За визначенням В.М. Гейця та інших [11, с. 123], Україна серед 185 країн світу постійно займає 125 – 135 місце за рейтингом інвестиційної привабливості. З ними згодні А.П. Голиков, Н.А. Козакова та О.А. Шуба [12, с. 156], які вважають, що порівняно з іншими країнами світу масштаби внутрішніх і зовнішніх інвестицій в українську економіку незначні через низьку безпеку вкладання інвестицій (табл. 1).

Таблиця 1

Інвестиційні ризики країн

Країни	Рейтинг безпеки ризику	Рівень безпеки ризику, бали
Люксембург	1	99,3
США	2	97,1
Сінгапур	3	96,2
Великобританія	4	95,7
Нідерланди	5	95,7
Данія	6	95,0
Німеччина	7	94,6
Норвегія	8	94,5
Канада	9	94,0
Швейцарія	10	93,7
Польща	62	56,6
Туреччина	67	53,4
Україна	136	29,3

За даними [12, с. 156].

За даними Світового економічного форуму Україна в 2000 р. займала 56 місце серед 58 країн у рейтингу конкурентоспроможності, а в 2009 р. – 72 місце серед 134 країн, у той самий час Російська Федерація в 2009 році займала 51 місце [13].

Основними причинами такого низького рейтингу безпеки вкладання і інвестицій в Україні, зауважують А.П. Голиков та інші [12, с. 155], за аналізом західних фахівців, виступають три основні фактори: нестабільна політична ситуація, існуючий економічний стан країни та недосконала фінансово-банківська система.

Динаміка освоєння капітальних інвестицій у регіонах України за останні роки свідчить про те, що у м. Києва, Донецькій, Дніпропетровській, Київській, Харківській та Одеській областях – найвищі показники обсягів капітальних інвестицій, а у Волинській, Херсонській, Чернігівській, Чернівецькій і Тернопільській областях вони найнижчі. Крім того, обсяги капітальних інвестицій в цілому по країні за останні роки зменшились, а інвестиційна активність регіонів різниться майже в 10 разів.

Отже, внаслідок недофінансування капітальних видатків у сфері сучасного регіонального розвитку, пропонуємо розглянути механізм держа-

вно-приватно партнерства як інструмент пошуку резервів фінансових ресурсів для забезпечення соціально-економічного розвитку на регіональному рівні. На нашу думку, основними напрямками впровадження інвестиційного партнерства держави та бізнесу на даному етапі розвитку економіки України слід вважати інноваційний розвиток, транспортну та комунальну сфери. Інвестиційне партнерство держави та бізнесу може стати тим механізмом, який дозволить залучити інвестиційні ресурси до цих сфер економіки, а також сприятиме підвищенню ефективності реалізації проектів у цих сферах.

Державно-приватне партнерство спрямоване на посилення інституційної основи для залучення фірм, громадян та їх об'єднань до місцевого чи регіонального економічного розвитку. Важливість державно-приватного партнерства в регіональному розвитку та зростанні малого та середнього підприємництва як шляху запровадження потужностей та ефективності приватного сектору на розвиток ініціатив на всіх рівнях є загально визнаною [14, с. 42].

Перед прийняттям рішення про реалізацію проекту на принципах державно-приватного партнерства державним та приватним партнерами проводиться аналіз проекту з метою визначення його ефективності та виявлення ймовірних ризиків, пов'язаних з його реалізацією. Зокрема, проводиться [15]:

- порівняння рентабельності здійснення проекту із залученням приватного партнера та без такого залучення;
- виявлення типів ризиків для здійснення проекту державно-приватного партнерства, їх оцінка та визначення форми управління ризиками;
- детальне економічне обґрунтування проекту державно-приватного партнерства;
- оцінка фінансових ризиків збільшення державного боргу;
- оцінка законодавчого забезпечення дієвого контролю за виконанням різних видів договорів державно-приватного партнерства.

Світова практика свідчить, що держава одноосібно не може забезпечити фінансування та якісні послуги для населення. Незважаючи на тісну співпрацю між центральними, регіональними та місцевими владами мож-

ливості державного втручання все одно є обмеженими, що відкриває перспективи для глибшої співпраці між державним і приватним секторами. Як наслідок, приватний сектор починає відгравати більшу роль у забезпеченні послуг [16].

В умовах економічної та фінансової кризи, що має свої наслідки в Україні, актуальними є проблеми формування інституційного середовища для розвитку державно-приватного партнерства як системи, що об'єднує напрями удосконалення управління фінансовими ресурсами держави і дозволяє вирішувати завдання, пов'язані з підвищенням ефективності використання інвестиційних бюджетних коштів, оздоровлення банківської системи, створення нових робочих місць та розширення уявлення про співробітництво владних структур та бізнесу.

Серед основних чинників, які стримують розвиток державно-приватного партнерства в Україні є такі: недостатність законодавчої бази стосовно захисту інтересів приватного сектора; недостатній рівень державного управління; реалізація проектів ґрунтується на методах проектного фінансування, що без застави покладається тільки на майбутні грошові надходження від проекту. У зв'язку із цим для іноземних інвесторів Україна має позицію країни із значним фактором ризику при реалізації даних проектів, що є перепорою для інвестиційного партнерства держави та бізнесу.

Реалізацію державно-приватного партнерства можна проводити шляхом виконання проектів у договірній формі партнерства, тобто без створення юридичної особи, та шляхом створення юридичної особи.

При реалізації державно-приватного партнерства в договірній формі можуть використовуватися такі типи контрактів: концесії; оренди державного майна; лізингу; угоди про розділ продукції; на керування державним майном; про спільну діяльність та інші, що не заборонені законодавством.

У разі створення юридичної особи виникає низка проблем, що очікує вирішення. Перш за все, виникають проблеми із недостатнім рівнем компетенції і досвіду цій сфері, а саме – недостатня кваліфікація кадрів і відсутність необхідної інформації на місцях, необхідність наявності незалежних консалтингових компаній. По-друге, необхідна підтримка з боку держави, що характеризується вдосконаленням законодавчої та нормативної бази, наявністю інституціональної структури, яка б займалася

винятково питаннями проектів державно-приватного партнерства. Потребе, постає питання неготовності власника до передачі прав на свої об'єкти приватному бізнесу та невпевненість інвесторів щодо економічної і політичної стабільності в Україні. Крім того, виникають проблеми з обмеженням банківського кредитування та відсутністю ефективної виконавчої інфраструктури.

Ураховуючи всі здобутки та недоліки підґрунтя для розвитку державно-приватного партнерства в Україні, можна застосовувати наступну схему дії механізму реалізації інвестиційних проектів державно-приватного партнерства (рис. 2).

Спочатку держава оголошує перелік проектів, до реалізації яких пропонується залучити приватних партнерів. Приватними партнерами у даному випадку можуть бути будівельні, управляючі та проектні компанії.

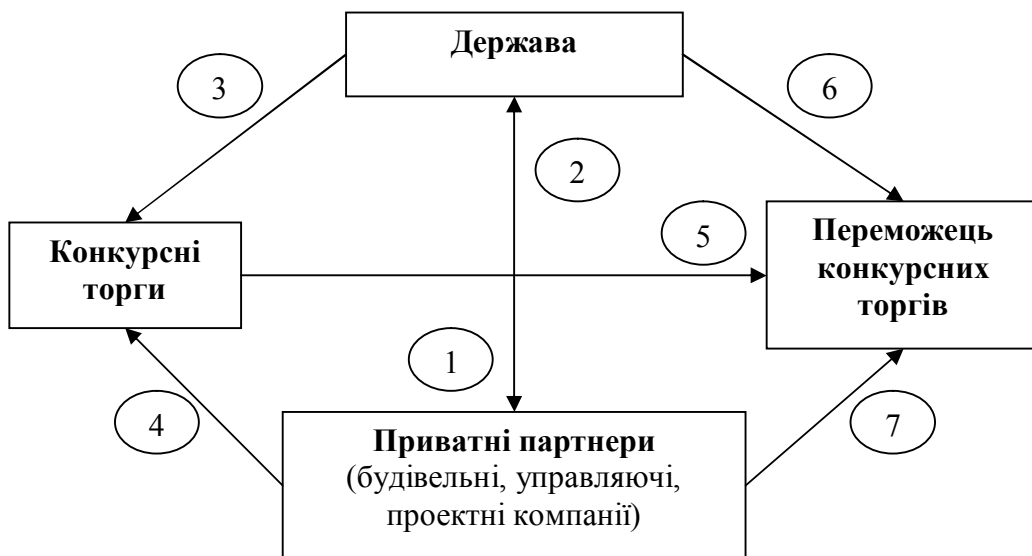

Рис. 2. Механізм реалізації проектів державно-приватного партнерства: 1 – держава оголошує перелік проектів, до реалізації яких пропонується залучити приватних партнерів; 2 – зацікавлені приватні партнери надають заяви для участі; 3 – держава оголошує конкурсні торги; 4 – приватні партнери надають розроблені пропозиції щодо реалізації даних проектів з детальною інформацією щодо результатів впровадженні; 5 – держава аналізує отримані пропозиції і обирає кращий варіант; 6 – ведуться переговори з переможцем конкурсних торгів стосовно складання контракту на здійснення проекту; 7 – вибір форми інвестиційного партнерства

Після цього зацікавлені приватні партнери надають заяви для участі у реалізації запропонованих проектів. На основі цих заяв держава оголошує про проведення конкурсних торгів. Перед проведенням конкурсних торгів приватні структури мають надати розроблені пропозиції щодо реалізації даних проектів з детальною інформацією щодо результатів впровадження. В своїх пропозиціях представники приватних структур мають викласти інформацію про здатність забезпечення належної якості послуг, обсяги планових витрат, строки реалізації та прибутковість проекту. Держава аналізує отримані пропозиції і обирає кращий варіант, який є найбільш прийнятним з точки зору планових витрат, строків реалізації та здатності бізнес-партнера впроваджувати інновації для надання якісних послуг. Далі ведуться переговори з переможцем конкурсних торгів стосовно складання контракту, в якому вказуються права та відповідальності сторін, строк виконання робіт, витрати, частка державних інвестицій, якщо такі мають місце, механізм плати бізнесу за надані послуги. Наступним кроком є вибір форми інвестиційного партнерства, яка відповідатиме всім умовам контракту між сторонами. Такий механізм реалізації проектів державно-приватного партнерства допоможе підвищити прозорість та ефективність реалізації інфраструктурних проектів на регіональному та державному рівні.

В основі формування стратегії соціально-економічного розвитку полягає сукупність взаємних інтересів держави, бізнесу і суспільства. Інтереси держави, як законодавчої і виконавчої влади на державному і регіональному рівні зацікавлені у стабільному зрості доходів державного і місцевих бюджетів, капіталізації бізнесу і стабілізації промислового сектора економіки, реалізації національного пріоритету у сфері розвитку наукомістких виробництв і інноваційної діяльності. Інтереси приватного сектору і керівників підприємств полягають у підвищенні ефективності і конкурентоспроможності виробництва, стабільному розвитку ринку праці, формуванні кваліфікованих робочих місць з відповідним рівнем матеріального і морального забезпечення. Інтереси робітників і громадянського суспільства полягають у соціально-економічному розвитку суспільства та динамічному формуванні середнього класу. Ці інтереси так чи інакше перетинаються, або виходять одне з іншого. Отже, взаємини бізнесу, держа-

ви і суспільства варто вибудовувати з позиції балансу компромісів, спрямованого на якнайшвидше досягнення ефективності і конкурентноздатності вітчизняної промисловості і науки з позиції світового досвіду і вимог сучасної економіки.

Крім того, розробка та впровадження сучасних механізмів формування партнерських відносин між державою та бізнесом є дієвим інструментом подолання кризових явищ, здатним забезпечувати стимулювання внутрішнього попиту, розв'язання проблем зайнятості та збереження рівня життя населення.

Висновки. Удосконалено організаційні та економічні заходи оптимізації бюджетного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів, що ґрунтуються на створенні сприятливих умов для пріоритетного розвитку розвинених регіонів і виділенні необхідних обсягів трансфертів дотаційним регіонам за рахунок оздоровлення бюджетної і соціально-економічної сфери регіонального розвитку шляхом запровадження сучасних механізмів державно-приватного партнерства.

Література

1. Голиков, А.П. *Стратегия регионального развития: европейский контекст [Текст]: моногр. / А.П. Голиков, Н.А. Казакова. – Х.: Эпиграф, 2008. – 180 с.*

2. Герасимчук, З.В. *Організаційно-економічний механізм формування та реалізації стратегії розвитку регіону [Текст]: моногр. / З.В. Герасимчук, І.М. Вахович. – Луцьк: ЛДТУ, 2002. – 248 с.*

3. Бубенко, П.Т. *Регіональна політика держави (науково-технічний аспект) [Текст] / П.Т. Бубенко // Регіональна економіка. – 1998. – № 1. – С. 135 – 139.*

4. Вдовенко, Ю.С. *Приватно-державне партнерство в автотранспортній сфері [Текст]: моногр. / Ю.С. Вдовенко. – Чернігів: ЧДТУ, 2009. – 198 с.*

5. Сараева, И.Н. *Государство и предпринимательство: проблемы взаимодействия (системно-институционные аспекты) [Текст]/ И.Н. Сараева. – Одесса: «Феникс», 2011. – 98 с.*

6. Тофанюк, О.В. *Основні аспекти застосування організаційно-економічних механізмів регулювання соціально-економічного розвитку регіонів України [Текст]/ О.В. Тофанюк // Економічний простір: збірник наукових праць. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2009. – № 28/1. – С. 31 – 36.*

7. Герасимчук, З.В. *Фінансова політика сталого розвитку регіону*

[Текст]: моногр. / З.В. Герасимчук, І.М. Вахович, І.М. Каменська. – Луцьк: Надстир'я, 2006. – 218 с.

8. Павлюк, А.П. Напрями підвищення конкурентоспроможності регіонів України [Текст]/ А.П. Павлюк // Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект: Сборник научных трудов. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – С. 515 – 521.

9. Герасимчук, З.В. Управління фінансовими ресурсами регіону [Текст]: моногр. / З.В. Герасимчук, І.М. Вахович, І.М. Каменська. – Луцьк: Надстир'я, 2005. – 174 с.

10. Кульчицька, Н.Є Міжбюджетні відносини в контексті здійснення суспільно-економічних реформ [Текст]/ Н.Є. Кульчицька // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: Науковий збірник / за ред. І.Г. Ткачук. – Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2008. – Вип. IV, Т.2. – С. 61 – 66.

11. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку [Текст]/ В.М. Геєць, В.П. Александрова, Т.І. Артёмова, Ю.М. Бажал, О.І. Барановський [та ін.]; за ред. В.М. Геєця. – К.: Ін-т екон. прогнозів.; Фенікс, 2003. – 1008 с.

12. Голиков, А.П. Економіка України: фактори виробництва, галузева структура, розміщення, тенденції розвитку [Текст]: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / А.П. Голиков, Н.А. Казакова, О.А. Шуба. – 2-ге вид. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2005. – 240 с.

13. The Global Competitiveness Index rankings and 2007-2008 comparisons [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org/pdf/ger/2008/rankings.pdf>. – 12.01.2012 р.

14. Тофанюк, О.В. Застосування механізмів державно-приватного партнерства у бюджетному регулюванні регіонального розвитку [Текст]/ О.В. Тофанюк, І.Г. Чалий // Економіка та управління підприємствами машинобудівельної галузі: проблеми теорії та практики: зб. наук. праць Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ». – №4 (16). – Х., 2011. – С. 41 – 53.

15. Погребняк, М. Быть или не быть партнерству государства и бизнеса? [Текст]/ М. Погребняк // Время ЖКХ. – 2010. – №1. – С. 75 – 80.

16. United Nations: (1997) "Public Private Partnerships – The Enabling Environment for Development" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un/unpan000727.pdf>. – 12.01.2012 р.

Надійшла до редакції 12.01.2012

Рецензент: д-р екон. наук, проф., зав. кафедри обліку і аудиту **Т.В. Момот**, Харківська національна академія міського господарства.

**ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ И БЮДЖЕТНОЕ
РЕГУЛИРОВАНИЕ РЕГИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ
С ПРИМЕНЕНИЕМ МЕХАНИЗМОВ
ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА**

О.В. Тофанюк

В статье рассматриваются организационные и экономические меры создания благоприятных условий для приоритетного развития развитых регионов и выделения необходимых объемов трансфертов дотационным регионам. Для этого предлагается решение основных общегосударственных задач, реализация которых осуществляется в регионах: развитие инновационного сектора, развитие транспортной инфраструктуры, реформа жилищно-коммунального хозяйства. Предлагается применять механизмы государственно-частного партнерства как инструмент поиска резервов финансовых ресурсов для обеспечения социально-экономического развития на региональном уровне. Рассмотрена возможность реализации проектов государственно-частного партнерства на основе проведения государственных конкурсных торгов.

Ключевые слова: инновационное развитие, резервы финансовых ресурсов, государственно-частное партнерство, конкурсные торги.

**ORGANIZATIONAL, ECONOMIC AND BUDGET ADJUSTMENT
OF REGIONAL DEVELOPMENT USING PUBLIC PRIVATE
PARTNERSHIP MECHANISM**

O.V. Tofaniuk

In article the organizational and economic measures to create favorable conditions for priority growth of developed regions and allocating the necessary amount of transfers for subsidized regions were considered. For this purpose the solution of major national problems is offered, the implementation of which is carried out in the regions: the development of innovative sector, transport infrastructure, the reform of housing and communal services. The mechanisms of public private partnerships as a tool to find reserves of funds for the socio-economic development at regional level were proposed to apply. The possibility of realizing public private partnership on the basis of public competitive bidding was considered.

Keywords: innovative development, reserve of funds, public private partnership, competitive bidding.

Тофанюк Ольга Володимирівна – канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ».